

Un “Nu” răspicat a fost strigat într-o singură voce de către cei peste 150 de localnici din zona Mara-Cosău care duminică, 8 iunie 2014, s-au adunat în Căminul cultural din Sat Șugatag ca să discute despre microhidrocentralele pe care câteva firme private vor să le construiască pe râul Mara. Deși în Ziua de Rusalii oamenii obișnuiau să stea acasă cu familia și musafirii, sala s-a umplut în câteva minute, inclusiv zonele din spate și lateral, unde s-a stat în picioare, iar sătenii care nu au avut loc înăuntru s-au înghesuit în jurul ferestrelor deschise. Revolta a izbucnit la aflarea veștii că pe râul Mara se vor construi 6 microhidrocentrale (MHC), proiecte tehnice avizate deja de către Sistemul de Gospodărire a Apelor (SGA) și Agenția de Protecție a Mediului (APM), fără o consultare reală a populației și fără evaluarea impactului de mediu, social și ecoturistic.

„Comuniștii ne-o luat pământul, voi astăzi ne furați apa și mâini-alaltă aerul!”, au vociferat oamenii, „leșim în stradă dacă trebe, blocăm mașinile”, „Niciun metru de conductă nu se pune pe râul Mara!”.

Oamenii au cerut socoteală primarului comunei Ocna Șugatag, Mihai Ivaszuk, pentru indiferența manifestată față de proiectele de investiții hidroenergetice ce riscă să afecteze 3 sate aparținătoare: Breb, Hoteni și Sat Șugatag.

Întâlnirea cu autoritățile a fost solicitată de Grupul de Inițiativă Locală Mara-Cosău, constituit ad-hoc cu scopul de a salva patrimoniul cultural și ecoturistic al zonei. Prefectura Maramureș a răspuns indirect invitației și a pasat obligația prezenței la eveniment inginerului șef al SGA, Stelian Ivașcu. Alte instituții ale statului (APM, Consiliul Județean Maramureș) au ignorat chemarea la dialog și argumentarea unui punct de vedere deși au eliberat avize favorabile proiectelor. Aceeași indiferență față de localnici au demonstrat-o administratorii firmelor private Electrico Aqua, Gamma Energie Regenerabila și MHC Green Investments, care au lipsit de la eveniment.

Primarul comunei, convocat de consilierul local Petru Ioaneș, cel care reprezintă interesele localnicilor din Sat Șugatag, a încercat să convingă audiența că proiectele au și avantaje, dar a recunoscut impactul negativ în special în agricultură și turism, cele mai importante motoare economice ale zonei. Beneficiul invocat constă în angajamentul investitorilor de a asigura iluminatul public din comună.

„Lăsați că ne plătim noi curentul!” - au strigat oamenii. “Ziceți că o să ne dea curent gratis, dar ei câștigă din certificatele verzi pe care tot noi le plătim. Apar în fiecare lună pe factura de la Electrica”, i-a atras atenția primarului unul dintre localnici.

Îngrijorarea oamenilor se leagă de faptul că vor rămâne fără apă pentru animale și alte activități agricole, dar cea mai mare teamă e că distrugerea peisajului îi va alunga pe turiști. „O să-i chemăm pe turiști la un pescuit în conductă?”, a întrebat hâtru un proprietar de pensiune? La rândul său, primarul a ridicat mănua: „Într-adevăr, oamenii care ne vizitează vin să se relaxeze, să se bucure de aer, apă, soare, în mijlocul naturii. Ce-o să facem de-acum, îi voi chema la un circuit «turistic» al microhidrocentralelor? Eu ascult părerea voastră, dacă e cazul ies în stradă cu voi în frunte! ...”.

În momentul în care inginerul șef al SGA Maramureș a încercat să îi convingă pe participanți că MHC-urile nu reprezintă un pericol și că vor fi oprite în perioadele în care cotele apelor vor fi mici, aceștia au replicat că nu cred în explicațiile lui, dovadă ce s-a întâmplat pe alte râuri din țară. Ei au dat ca exemplu râul Cavnic, unde după efectuarea lucrărilor hidrotehnice „curge numa' o lingură de apă” și albia arată „ca după bombardament”.

Despre impactul negativ asupra mediului și turismului local a vorbit și Monia Martini, reprezentanta organizației WWF România. Ea a subliniat că zona Mara-Cosău tocmai se află în procedură de evaluare pentru a fi declarată destinație națională de ecoturism. Această oportunitate ar putea atrage finanțări importante și proiecte de dezvoltare locală, ce riscă să fie compromise.

Cineva a întrebat de ce nu este în sală și reprezentantul Consiliului Județean, care a încasat milioane de euro de la UE pentru promovarea turistică a zonei Mara-Cosău. Cum se poate ca, pe de altă parte, Direcția Județeană de Urbanism să eliberează avize pentru distrugerea turismului local?

Primarul din Ocna Șugatag, Mihai Ivaszuk, și inginerul șef al SGA Maramureș, Stelian Ivașcu, au apreciat că oamenii ar trebui să aibă răbdare. “Eu sunt de partea voastră și o să fac cum ziceți, dar eu zic să așteptăm. Să vedem ce o să fie. Să vedem ce o să zică și Ministerul Mediului pentru că asociația WWF a făcut contestație. Să mai stăm”, le-a spus primarul participanților la dezbateră publică. Atunci unii dintre participanți s-au supărat, considerând că primarul e în complicitate cu

investitorii și încearcă să tragă de timp.

Concluzia lor a fost că nu a rămas timp de pierdut: fie autoritățile țin cont de părerea lor și anulează toate aprobările pentru microhidrocentrale de pe râul Mara și afluenți (pârâul Breboia), fie își vor face singuri dreptate.

În final, când consilierul local Petru Ioaneș a întrebat: „Sunteți de acord sau nu cu construcția microhidrocentralelor?”, sala a răspuns într-un singur glas: „NUUU!”. S-a făcut apoi o scurtă pauză, pentru a se auzi și alte opinii, dar nicio persoană nu s-a exprimat „Pentru”.

Înainte de-a se despărți, participanții au transmis primarului obligația de a prelua inițiativa și de a face toate demersurile necesare pentru a le apăra voința liber exprimată.

Conform proiectelor, pe râul Mara și afluenți se vor construi 6 microhidrocentrale (MHC) în lanț, care, practic, vor capta valea Marei puțin mai jos de Barajul Runcu și o vor transporta prin conducte subterane, cu mici întreruperi, până aproape de Sighet, în localitatea Giulești. Alte 3 MHC-uri sunt proiectate pe râul Cosău.

Lucrările hidroenergetice de pe râul Mara vor afecta localitățile Mara, Desești, Hărniciești, Hoteni, Breb, Sat Șugatag, Mănăstirea și Giulești, iar cele de pe râul Cosău, localitățile Budești, Sârbi și Călinești.

Sătenilor din cele 11 așezări pe care le vor traversa lucrările hidrotehnice le va rămâne un “debit de servitute” de circa 20%, și acela calculat din media debitelor multianuale, în vreme ce 80% din apă va fi captată pentru funcționarea MHC-urilor.

La dezbateră din Sat Șugatag a participat și câte un reprezentant al celorlalte localități afectate. La sfârșitul întâlnirii, ei au declarat că protestele se vor întinde rapid în toate satele din zona Mara-Cosău și se vor stinge doar în momentul opririi acestor proiecte „distrugătoare”.

În numele Grupului de Inițiativă Locală Mara-Cosău,

Refresh Media Transilvania, responsabil PR

Salvați Maramureșul Istoric - Aer curat. Ape de munte. Tradiții românești!

Dezbateră publică: Localnicii au spus NU categoric microhidrocentralelor de pe râul Mara

Scris de Refresh Media Transilvania

Mărti, 10 Iunie 2014 16:40 -
